

Dąbrówka_Leśna_2
Karta wywiadu etnograficznego

Metryczka miejscowości		
Powiat	obornicki	
Gmina	Oborniki	
Miejscowość	Dąbrówka Leśna	

Metryczka wywiadu			
Data realizacji	09.01.2014 r.	Miejsce wykonania	Świetlica wiejska
Czas trwania	02 h 20 min	Forma i wielkość	Plik audio, wielkość 125 MB
Przeprowadzający	P.B.	Komentarz	

Metryczka informatorów				
Kod	Płeć (K/M)	Wiek	Funkcja społeczna	Komentarz
OB_DL_002	K	powyżej 60 lat		

Informacje etnograficzne	
<i>Tematyka</i>	<i>Pozyskane informacje (ew. cytaty)</i>
I. Toponomastyka i etnonimy	
Nazwy miejscowości (historyczne; zwyczajowe)	Brak informacji.
Nazwy lokalne (przysiółków, części wsi, pól, łąk, pojedynczych gospodarstw)	Pryski, ale jak i z czego to powstało, to trudno powiedzieć. Wszyscy wiedzą. Taki podmokły teren. Glinki były . Dziesiąty, na spacery się tam chodziło [informatorka puściła oczko].
Nazwy topograficzne (cieków wodnych, stawów, wzniesień, obszarów leśnych, toń wodnych, uroczysk)	Brak informacji.
Nazwy pojedynczych obiektów przyrody żywej i nieożywionej (pojedynczych drzew i głązów narzutowych)	O poniemiecki cmentarz Niemcy się dopytywali. Dużo pracy by zajęło doszukanie się, bo tam nie ma nagrobków.
Endonimy (nazwy własne grup lokalnych i regionalnych)	Brak informacji.
Egzonimy (nazwy zewnętrzne grup lokalnych i regionalnych)	Brak informacji.
II. Folklor dawny i inne zjawiska kulturowe	
Podania (opowieści) o wydarzeniach lokalnych	Jak dzieci były niegrzeczne to się mówiło, że pójda do Omy [die Oma – niem. babcia]. My nie wiedzieli co to i ciężko sobie było wyobrazić.
Tradycyjne obrzędy (także te związane z tradycjami religijnymi) doroczne	
1.	św. Andrzeja (Andrzejki)/św.
	Jako obrzęd to teraz nie ma.

	Katarzyny (Katarzynki)	
2.	św. Marcina/11 listopada	Słyszę, że coraz więcej pieką rogaliki w domach.
3.	Adwent	Ten post, 40-dniowy to jest dość przestrzegany. Na pewno bardziej niż adwent.
4.	św. Mikołaja (Mikołajki)	Są Mikołajki. Jak nie ma butów to nie ma prezentów (śmiech). Dzieci dopominały się o te Mikołajki we wsi.
5.	Wigilia	Dla mnie do końca życia w Wigilię będzie post. Suma summarum jak się wszystko policzy to będzie 12 potraw albo i więcej. Barszczyk. Są panie z naszego grona co same lepią uszka, ale na ogół się kupuje. Czerwony opłatek był dla zwierząt. Gwiazdory kiedyś chodzący po domach; oni po prostu chodzili po wsi i kto chciał to mógł zaprosić. Zawsze patrzyli żeby wejść do domu gdzie są panienki (śmiech). Córka czyta fragment ewangelii do wieczerzy. Nie było tego wcześniej, a to jest naprawdę bardzo dobra rzecz. W Boże Narodzenie nie powinno się szyć. A już w ogóle prać, pranie musi być też ściągnięte, tak samo jak na Nowy Rok. W Święta pranie zwiastowało kłótnię, a w Nowy Rok chorobę lub śmierć.
6.	Pierwsze i Drugie Święto Bożego Narodzenia	To tylko rodzinie.
7.	Sylwester/Nowy Rok	Brak informacji.
8.	Trzech Króli	Pisze się kredą K+M+B, to domownicy piszą, w Obrzycku pisali ministranci. Ksiądz rozdaje kredę i kadziło. W domu to aż czekałam na ten dzień kolędy bo się kadziło, teraz się tego

		<p>nie robi.</p> <p>Ładny jest korowód Trzech Króli w Obornikach.</p>
9.	Kolędniczy	<p>Kolędniczy po świętach chodzili po domach, poprzebierani za diabła, z szopką, ale to 2 albo 3 razy się odbyło. Dobra rzecz, bo to pielęgnowanie tradycji, ale nie udało się. Dość dawno to było.</p>
10.	MB Gromnicznej	<p>Do kościoła się idzie. Ale ze świecą to ci starsi, nam jeszcze ze 20 lat do nich brakuje. Na burzę się zapala świecę raczej zwykłą, ale to tylko gromnica chroni, zwykła nie.</p>
11.	Karnawał, tłusty czwartek, koniec karnawału	<p>Piecze się pączki na Tłusty Czwartek. Zawsze jakaś zabawa w karnawale się odbywała.</p>
12.	Topienie Marzanny	<p>To jak szkoła była.</p>
13.	Środa Popielcowa	<p>Ten post, 40-dniowy to jest dość przestrzegany. Na pewno bardziej niż Adwent.</p> <p>Tylko post i msza, kiedyś woreczki nagminnie się szyło i przywieszało, jak jeszcze szkoła była. A teraz tylko posypanie popiołem w kościele.</p>
14.	Śródpoście	<p>Brak informacji.</p>
15.	Niedziela Palmowa	<p>Palmy robimy z dziećmi, a do kościoła taka z bazi z drzewa, z kwiatkami i gryczpanem.</p> <p>Ile zje się bazi tyle można jajek na Wielkanoc zjeść.</p>
16.	Triduum Paschalne	<p>Są „boże rany” w Wielki Piątek, to kobiety mężczyzn powinny po stópkach tymi witkami smagać, bo oni nas leją w lany poniedziałek.</p> <p>To triduum jest ważne i potrzebne przed świętami, każdy to osobiście przeżywa.</p> <p>Dzieci przez święconką malują pisanki. Nie na dużą skalę, byle do koszyczka były. Święconka w świetlicy.</p> <p>Baranek z masła musi być, własnoręcznie się robi, zawsze po</p>

		foremce trzeba poprawić. Rezurekcja jest po nabożeństwie w sobotę, długo to trwa, ze 3 godziny.
17.	Wielkanoc (święcenie koszyczka)/Niedziela Wielkanocna	Śniadanie rozpoczyna najstarszy, niezależnie od płci. Oprócz święconki są kielbasy, szynka, babka, sernik.
18.	Poniedziałek Wielkanocny	Śmingus Dyngus. Kiedyś to się lali! Teraz jest za zimno, a kiedyś ciepło i lali się okropnie.
19.	Zielone Świątki	Kiedyś bardziej to było widoczne, dzieci do tego nie przywiązują już uwagi, więc to jest dopóki my jesteśmy. Brzózką się trochę przystraja dom, dawniej jeszcze tatarakiem.
20.	Boże Ciało	Gałązkę z ołtarza się zabiera i wnosi do ogródka, do kapusty, niektórzy za obraz wkładają. Kiedyś się girlandy plotło, ale to w starych kościołach łatwiej było przywiesić.
21.	św. Jana	To tylko oglądamy wianki w Obornikach.
22.	MB Zielnej	Idzie się z bukietem, kłosa, kwiatki, zioła. Potem to stoi do następnego roku. Powinno się palić na koniec bo wszystko co poświęcone trzeba spalić. Powinno stać rok, jak się nie sypie to dobrze, ale jak się sypie to wcześniej się pali.
23.	MB Siewnej	Brak informacji.
24.	Dzień Wszystkich Świętych/Dzień Zaduszny	Brak informacji.
25.	Inne tradycyjne wydarzenia doroczne (cykliczne) istotne dla informatora	Koło 45 lat już nie ma darcia pierza.
Tradycyjne obrzędy rodzinne i okolicznościowe		
1.	Narodziny i chrzest	Zawsze coś czerwonego musi być. Kąpało się dziecko w czarcim żebrze jak płakało i lizało się

		<p>czółko. Jeśli było słone, to znaczy, że ktoś oczarował i trzeba było tę sól z czółka zlizać to się uspokajało.</p> <p>Moja babcia wodę z czarcim żebrem wylewała do ogrodu, na trawę. W ogóle babcia nade mną odczyniała różne czary, węgielki, brzożki. Wierzyła w to, na pewno nie zaszkodziło.</p>
2.	Ślub i wesele	Jest polter, ale kiedyś dzień wcześniej, a teraz nowocześnie tydzień przed i to jest lepsze, bo to jest czas żeby posprzątać.
3.	Śmierć i pogrzeb	<p>Na ziemi się kładło nieboszczyka, taką skrzynię można też było zbić i nasypać piasku jak było gorąco.</p> <p>Do teraz jak ktoś umrze w domu to się sąsiedzi i rodzina schodzą na różaniec. Lustra się zasłaniało.</p>
4.	Inne zjawiska	Brak informacji.
Zespoły i tradycje folklorystyczne, śpiewacze, muzyczne, w tym: przeglądy i festiwale oraz twórcy słowa		<p>Koło Gospodyń Wiejskich było założone w 1965 roku. No i tak się rozpadło. Rozleciało się sześć, siedem lat temu oficjalnie. Taki niesmak był. Potrzeba takiego młodego co by to pociągnął. Już dokumentację poszykowałyśmy do stowarzyszenia żeby założyć.</p> <p>Nie ma właśnie grajka, którego byśmy potrzebowali. Ani klawiszy, ani gitary.</p> <p>Jest nauczycielka, która odziedziczyła po ojcu zdolności do rymowania.</p>
Tradycje kulinarne, w tym: produkt regionalny i lokalny, potrawy świąteczne, przepisy		Nic takiego nie ma. Albo zupa z brukwi, czernina na słodko kwaśno z kluskami z ziemniaków.
III. Tradycje rękodzielnicze		
Tradycje wytwórczości rękodzielniczej, sztuki ludowej oraz artystów nieprofesjonalnych		Panie z dawnego KGW robią ozdoby z papieru, szyszek, bibuły. Wszystko na zajęciach z dziećmi bądź w cykliczne środowowe spotkania, na ogół prace podyktowane są nadchodzącymi wydarzeniami i mają stanowić ozdobę świąteczną bądź prezent.

		Zajmujemy się decoupage.
IV. Przejawy religijności tradycyjnej		
1.	Kapliczki i krzyże w miejscowości (okoliczności powstania, rok fundacji, fundatorzy)	Pamiętam jak pod krzyżem się majowe odbywało. Kapliczki nie ma.
2.	Miejsca cudowne (święte drzewa, gaje, źródelka)	Nie ma.
3.	Święte figury, obrazy, rzeźby	Brak informacji.
4.	Miejsca kultu religijnego	Kościół pod wezwaniem św. Krzyża i Miłosierdzia Bożego.
5.	Lokalne tradycje pielgrzymowania	Brak informacji.
6.	Lokalne odpusty	Teraz część tego co było, nic już nie ma. Przeniesiony jest na niedzielę.
V. Lokalne uroczystości i obchody świeckie		
1.	Dożynki	Wieniec robimy, ale małych nie umiemy (śmiech). Ale zbierać to i suszyć to długo trwa. Dożynek wiejskich nigdy nie było, tu nie ma gospodarzy wielu, a jak już to czekają aż my coś zrobimy a oni przyjdą sobie. Kiedyś był osobny wieniec do kościoła.
2.	Dni gminy/wsi	Dzień Integracji Wsi, duży festyn jak na miarę wioski.
3.	Lokalne festyny	Brak informacji.
4.	Inne (np. organizowane przez szkoły, KGW, Domy Ludowe, Ośrodki Kultury)	Turniej Wsi, są różne sceny do odegrania, np. na targowisku sprzedaż, taka scena. Trzeba wszystko skrócić żeby pokazać. Staramy się coś rozkręcić, to już od 3 lat, ale ciężko idzie, nie ma następców, a nam już też coraz ciężiej. Dzieci chętnie przychodzą i robią z nami, tylko jak długo?